Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **A. Ingwersen**	**Opgesteld door:** **Annemieke Egberts**, **BOR Beheer**	
Besluitvormende vergadering: 14 december 2023	**Registratienummer collegebesluit:** 258285	**Raadsnummer** (niet invullen, dit vult de griffie in)
Titel / onderwerp: Verordening hemelwater en grondwater		

Samenvatting:
In de gemeente Nieuwkoop kennen we 2 soorten rioolsystemen: een gemengd riool (hemelwater en vuilwater uit de douche/wc in één rioolbuis) of een gescheiden riool met twee rioolbuizen (één rioolbuis voor hemelwater en één rioolbuis voor vuilwater).

Bij woningen en bedrijfspanden kunnen we het regenwater vanaf het dak afvoeren naar het hemelwaterriool. Dit noemen we afkoppelen. Door het afkoppelen kan er gestuurd worden op het beperken van wateroverlast. Hiermee voorkomen we dat het riool overbelast raakt en dat er grote plassen op straat staan die hinder geven.

In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP) is aangegeven dat het wenselijk is om meer mogelijkheden te hebben om te sturen op het afkoppelen van afstromend hemelwater en het lozen van grondwater. Dit doen we zodat de wateroverlast bij een heftige regenbui beperkt wordt.

Deze verordening regelt dat het college van de gemeente Nieuwkoop een gebied kan aanwijzen, waarbinnen het niet is toegestaan hemelwater of grondwater te lozen op het vuilwaterriool (en/of het openbare hemelwaterstelsel).
In de gemeente Nieuwkoop hebben wij diverse gebieden waar, door een flinke regenbui, wateroverlast ontstaat op straat door de aanwezigheid van grote dakoppervlakten of grote verharde oppervlakten. Dit willen wij voorkomen en oplossingen voor vinden. Dit kan bijvoorbeeld door een extra hemelwaterrioolbuis aan te leggen of de omliggende panden af te koppelen en het regenwater op te vangen op eigen terrein. Niet iedereen wil hier vrijwillig aan meewerken, omdat dit kosten met zich mee brengt. Als andere routes niet tot een oplossing hebben geleid kan het college met deze verordening als uiterst middel een verplichting opleggen.

Deze verordening vormt een uitwerking van beleidsdoelen en ambities uit het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP). Daarnaast is het vaststellen van deze verordening van belang voor het op te stellen omgevingsplan, die voortvloeit uit de omgevingswet en ingesteld wordt per 1 januari 2024.

Voorgesteld besluit:
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:
1. De verordening afvoer hemelwater en grondwater vast te stellen.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP) is aangegeven dat het wenselijk is om meer mogelijkheden te hebben om te sturen op het afkoppelen van afstromend hemel- en grondwater. Deze verordening geeft daar invulling aan. Daarnaast is het van belang voor het op te stellen omgevingsplan die voortvloeit uit de Omgevingswet.

Wat regelt de verordening?
Deze verordening regelt dat het college een gebied kan aanwijzen, waarbinnen het niet is toegestaan hemelwater of grondwater te lozen op het vuilwaterriool. Hierbij zal de gemeente een redelijke termijn hanteren.
Het is mogelijk om in de zogenaamde gebiedsaanwijzing een onderscheid te maken in het afkoppelen van de aansluiting die zich bevindt aan de voorzijde of de achterzijde van een gebouw.
Deze verordening is een instrument om het beleid uit te voeren en heeft een belangrijke relatie met het GRP.

Hoe werkt het in de praktijk?
Stap 1:
Het gebruik van de verordening afvoer hemelwater en grondwater begint bij een vastgesteld GRP. Het huidige GRP 2021-2025 is 5 november 2020 vastgesteld.
Stap 2:
Vervolgens wordt deze verordening afvoer hemelwater en grondwater voor het totale grondgebied van de gemeente Nieuwkoop vastgesteld.
Stap 3:
Tenslotte kan het college met de gebiedsaanwijzing specifieke gebieden benoemen, waarvoor de regels gelden en hierbij zo nodig nadere specificaties geven. De regelgeving is pas te handhaven als alle drie de stappen zijn doorlopen. Stap 3 dient uitgevoerd te worden, na het vaststellen van deze verordening.

Beoogd (maatschappelijk) effect
- Invulling geven aan de visie op de hemelwaterzorgplicht (GRP);
- Het verkleinen van de kans op wateroverlast bij extreme regenval;
- Het verminderen van het aantal foutaansluitingen; namelijk vuilwater (huis)aansluitingen op het regenwater riool en vice versa.

- Voorkomen dat vuilwater, tijdens hevige regenval, in de openbare ruimte en/of in het oppervlakte water komt. Dit voorkomt gezondheidsproblemen.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
De gemeentelijke visie op de invulling van de hemelwaterzorgplicht staat in het GRP die op 5 november 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Participatie / betrokken partijen / personen
De hemelwaterverordening is naar voorbeeld van het model dat door de Verenging Nederlandse Gemeente (VNG) is opgesteld en landelijk wordt toegepast.

Duurzaamheidsaspecten
De hemelwaterverordening draagt bij aan het klimaatbestendig maken en houden van de openbare ruimte en de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers.

Gezondheid
Zowel huishoudelijk afvalwater en bedrijfsmatig afvalwater kan een risico vormen voor de gezondheid van onze inwoners.

Varianten met argumenten voor en tegen

Voor:
- Het voordeel van deze verordening is dat het een collectieve aanpak mogelijk maakt en een praktisch middel is dat geschikt is voor specifieke gebieden (wijken / buurten). Hiermee wordt voorkomen dat voor iedere eigenaar een maatwerkvoorschrift moeten worden gehanteerd;
- Het college heeft een sturingsmiddel in handen om met grote ondernemingen (met een groot verhard oppervlakte) in gesprek te gaan om te komen tot het afkoppelen van het regenwater op het vuilwaterriool;
- Deze verordening geldt als één van de beleidsinstrumenten voor het college;
- Indien deze verordening niet vastgesteld wordt, dan voldoen wij niet aan de vastgelegde afspraken in het huidig GRP 2021-2025.

Tegen:
- Ondernemers moeten (extra) investeringen doen om hun riolering te laten voldoen aan de gevraagde eisen;
- Als deze verordening niet wordt vastgesteld, dan wordt dit deel niet automatisch opgenomen in het op te stellen omgevingsplan (naar aanleiding van de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024);
- Deze verordening geldt voor nieuwbouwpanden in een bestaand bebouwd gebied waar een gebiedsaanwijzing geldt en kan extra kosten met zich mee brengen voor de eigenaren.

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:
1. De verordening afvoer hemelwater en grondwater vast te stellen.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen
De verdiepingsslag op het gebied van klimaat adaptief maken van de woon- en leefomgeving maken we in het nieuw op te stellen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Deze wordt in 2025 aangeboden aan de raad. Het nieuwe GRP heeft een looptijd van 5 jaar.

Het is mogelijk in de gebiedsaanwijzing een onderscheid te maken in het afkoppelen van de aansluiting die zich bevindt aan de voorkant (wegzijde) van het bouwwerk en de achterkant. Het college zal een keuze moeten maken in welke gebieden zij wel of niet gaat afkoppelen en deze keuze zal goed moeten worden onderbouwd. Hierin wordt een zorgvuldige afweging gemaakt. Het aanwijzen

van een gebied behoeft uiteraard een gedegen beleidsmatige onderbouwing en zal moeten volgen uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het plan zal moeten motiveren dat het gevraagde voor de meeste mensen in die situatie redelijk is.

Financiële en Juridische gevolgen
Aan het uitvoeren van de verordening afvoer hemelwater en grondwater zitten geen financiële gevolgen en zijn onderdeel van de watertaak van de gemeente.

Bijlagen
- Verordening afvoer hemelwater en grondwater

Advies meningsvormende raad